

var netop Klager fra de Industridrivende i den øvrige Del af Monarkiet over, at de ikke kunde bestaa i Konkurrence med disse Havne, fordi Arbejdslønnen der var ulige billigere paa Grund af, at Konsumartikler ikke betalte Told. At jeg fremdrager dette tilsyneladende mindre Spørgsmaal om Fortæring af ikke for-toldede Varer paa Friterritoriet, er kun for at retfærdiggøre min Yttring om, at der altsaa ogsaa hører Bestemmelser til, om og under hvilke Vilkaar Fortæring kan finde Sted paa Friterritoriet. Dette forekommer mig herefter at maatte være indlysende. Der er imidlertid endnu et Punkt tilbage for mig at behøje af, hvad jeg berørte i Dordags. Det er Spørgsmaalet, hvorledes man skal stille sig overfor Indførsel paa dansk Toldgebet af Varer, som ere producerede paa Friterritoriet naar Tolden af disse færdige Varer, betragtede som fremmede, er meget højere end den Told, som de konkurrerende Fabrikker og Anlæg paa Toldgebetet have betalt for Raastoffer, Hjælpe midler o. s. v., Kul o. desl. Hvor Tolden paa den færdige Vare, Indførselstolden, er højere end Tolden paa de Hjælpe midler og Raastoffer, der høre til for at producere Varen, der er det jo aabenbart, at dette Overbud er den ligefremme Beskyttelse for dansk Arbejde og intet Andet. Nu stiller Spørgsmaalet sig jo saa: Vil det ikke være ubilligt at forlange, at Varer, der ere producerede paa Friterritoriet, paa dansk Gebet, for dansk Kapital, med dansk Forretningsvirksomhed og Arbejde, skulle være stilledes ugunstigere paa dansk Marked, end helt fremmede Varer ere, og det vilde jo blive som ikke ugunstigere end den fremmede Vare, saaa ialt. Fald ugunstigere end den paa dansk Toldgebet producerede Vare af samme Art. Derjom man nu vilde mene, at dette Spørgsmaal dog er af underordnet Betydning, maa jeg atter her tillade mig at fremdrage et enkelt Exempel blandt flere. Den nuværende Beskyttelse for dansk Tilvirkning er jo i enkelte Tilfælde saa høj, at den i Virkeligheden er et Indførselsforbud. Jeg skal saaledes nævne Spiritus. De Herrer vide jo Allesammen, i hvilken Grad Tolden paa fremmed Spirit er højere end den danske Udsættelse eller Produktionsafgift, saaledes at der i Virkeligheden kun indkommer overmaade Lidet, tilnærmelsesvis intet af fremmed Spirit til Konsum her i Landet. Vil man se efter i statistisk Tabelværk, hvor meget der indkommer her i Landet, vil man ganske vist finde store Quantiteter; men vel at mærke, det er ikke til Konsum her i Landet, men til Rektifikation og Udgang igjen, det betheder Intet. Tolden er saa høj paa Spirit, at den omtrent er et Indførsels-

forbud mod Spirit til Konsum her i Landet. Skulde det nu stille sig saa, at der netop paa dette Friproduktionsterritorium fandtes Anledning til at anlægge store Spritfabrikker, vil jeg egentlig spørge, om det vilde være billigt, at disse Fabrikker skulde være affaarne fra enhver Afsetning til dansk Toldgebet. Medens jeg imidlertid betegnede det som en ligefrem Uretfærdighed mod bestaaende danske industrielle Anlæg at skabe dem paa dansk Territorium en Konkurrence, der ubetinget kan underbyde dem, vil jeg kun betegne det andet Forhold som en Ubillighed, det nemlig, at de paa Friterritoriet producerede Varer ikke kunne komme ind paa dansk Toldgebet under andre Vilkaar end som fremmede Varer og altsaa blive stilledes ugunstigere end de bestaaende Fabrikker paa Toldgebetet. Jeg kalder det en Ubillighed, ikke en ligefrem Uretfærdighed; thi man vil jo kunne sige: De maa indrette sig derefter. Dette Friproduktionsterritorium tilveiebringes for at aabne dansk Fabrikat Udgang til Verdensmarkedet, for at lette den Konkurrencen paa det store Verdensmarked, uden at det behøver at tage noget Hensyn til indenlandsk Afsetning. Det kan man jo sige, og altsaa kan man sige, at det ikke vil være nogen ligefrem Uretfærdighed at nægte disse Fabrikker Udgang til dansk Toldgebet, men det vilde være ubilligt, og jeg vil sige til, at jeg vilde anse det for lidet heldigt. Derjom man ved at lade dem betale den bestaaende Told, som er for høj til, at de kunne indføre paa Toldgebetet, eller ved ligefrem at forbyde dem Indførsel direkte paa Toldgebetet, helt vilde afspærre dem fra det indenlandske Marked, turde det være sandsynligt, at Øysten til at etablere sig paa Friproduktionsterritoriet blev væsentlig svækket. Det er ikke usandsynligt, at man overhovedet vilde betænke sig noget paa at foretage store industrielle Anlæg der, det er muligt, men at det i alt Fald kun kan svække Øysten dertil, naar Fabrikkerne derude skulde være ganske affaarne fra at kunne benytte det danske Marked, forekommer mig at være klart. Chancerne paa det fremmede Marked kunne jo ikke lade sig beregne, saa det at være helt udelukket fra det danske Marked, kunde komme til at spille en ikke saa uvæsentlig Rolle, naar Spørgsmaalet var om, hvorvidt en Produktionsvirksomhed vilde etablere sig paa Frihavnsterritoriet eller ikke. Jeg vilde altsaa anse det for at være uhenigtsmæssigt at afspærre dem fra vort eget Toldgebet, og for at være ubilligt at lade dem konkurrere paa vort eget Toldgebet under uheldigere Vilkaar end de allerede her bestaaende Virksomheder.